

Z á p i s

z 38. zasedání Rady vlády pro bezpečnost a ochranu zdraví při práci

Datum a místo zasedání

Dne 21. června 2013 v budově Ministerstva práce a sociálních věcí od 9:30 hod. do 12:00 hod.

Přítomni

Dle připojené prezenční listiny.

Pověření k zastupování na 38. zasedání Rady, na základě čl. 5 Statutu Rady, předali zástupci Ministerstva zdravotnictví, Ministerstva pro místní rozvoj, Ministerstva vnitra, Ministerstva průmyslu a obchodu, Ministerstva obrany, Českého statistického úřadu a Českého báňského úřadu.

Z pověření předsedkyně Rady Ing. Ludmily Müllerové jednání zahájil a řídil 1. místopředseda Rady – Mgr. Roman Chlopčík, náměstek ministryně práce a sociálních věcí.

V úvodu

- omluvil paní ministryni, která se nemohla jednání z pracovních důvodů zúčastnit;
- navrhl za ověřovatele zápisu z 38. zasedání Rady doc. MUDr. Pavla Urbana, CSc., a Zbyňka Moravce. Rada vyslovila s tímto návrhem souhlas;
- vyzval přítomné k předložení návrhů na změny nebo doplnění programu 38. zasedání Rady. Návrhy předloženy nebyly a program byl schválen.

Program zasedání

1. Kontrola zápisu a úkolů z minulého zasedání Rady.
2. Projednání vývoje a stavu na úseku pracovních úrazů a nemocí z povolání a jiných poškození zdraví z práce.
3. Kontrola plnění úkolů „Národního akčního programu BOZP pro období 2013 – 2014“.
4. Informace o Plenárním zasedání výboru generálních inspektorů práce (SLIC) a o plnění úkolů vyplývajících z předchozích zasedání.
5. Informace o činnosti stálých výborů a pracovních skupin Rady.
6. Informace zástupců orgánů veřejné správy a dalších institucí v Radě o legislativní a jiné činnosti v oblasti BOZP (v rámci MPSV, MZ, MŠMT, MD, MPO, MŽP, MO, MV, MMR, MZe, ČBÚ a SÚJB).
7. Různé.

K jednotlivým bodům jednání Rady

1. Kontrola zápisu z 37. zasedání Rady a plnění úkolů ze zasedání Rady

Bc. Bělohlávková vznesla dotaz, zda se již řešil nepříznivý stav, který nastal po organizačních opatřeních v říjnu minulého roku v oddělení bezpečnosti práce, jehož součástí je i sekretariát Rady. Oddělení bezpečnosti práce přišlo o dva zaměstnance, přičemž jeden z nich byl také členem sekretariátu Rady, který nyní zabezpečuje pouze tajemník Rady. Na 37. zasedání Rady na tento stav upozornila a uvedla, že se jím zabýval také Stálý výbor pro sociální a zdravotní problematiku, který doporučil tuto situaci řešit a zvážit posílení oddělení bezpečnosti práce a sekretariátu Rady alespoň o dva pracovníky, tedy vrátit situaci do původního stavu. K tomu Mgr. Chlopčík uvedl, že současná situace zatím neumožnila přistoupit k personálním opatřením k posílení oddělení bezpečnosti práce. Situaci hodlá řešit v následujícím období.

Další dotazy ani připomínky nebyly k zápisu z 37. zasedání a k plnění úkolů vzneseny.

Závěr k bodu 1:

Rada bere zápis z 37. zasedání na vědomí.

2. Projednání vývoje a stavu na úseku pracovních úrazů a nemocí z povolání a jiných poškození zdraví z práce

V úvodu vystoupil generální inspektor SÚIP, Mgr. Ing. Hahn, k podkladovému materiálu o pracovní úrazovosti za rok 2012, zpracovanému SÚIP, který byl členům Rady vlády rozeslán. Uvedl, že dle zadání předchozího vedení MPSV zpracovával zprávu o pracovní úrazovosti za rok 2012 rovněž SÚIP, a pokud tento požadavek nebude trvat, tak pro další období by již tyto zprávy zpracovával jen Výzkumný ústav bezpečnosti práce, v.v.i..

RNDr. Malý, Ph.D., navázal s prezentací k pracovní úrazovosti v ČR v roce 2012. Seznámil členy Rady s konkrétními čísly a trendy v oblasti pracovní úrazovosti a smrtelných pracovních úrazů. Mgr. Ing. Hahn doplnil informaci, že od roku 2012 jsou k dispozici i údaje o pracovní úrazovosti českých občanů, kteří pracují v zahraničí a jsou vysláni českým zaměstnavatelem.

S prezentací k nemocem z povolání v ČR v roce 2012 vystoupil doc. MUDr. Urban, který následně zodpověděl dotazy členů Rady. MUDr. Sixtová se vyjádřila k jednání, které proběhlo za účelem vypořádání připomínek k deregulačnímu balíčku opatření předložených MPO. V materiálu byl návrh na zrušení pracovně lékařských prohlídek v kategorii první. Z přednesené prezentace přitom jasně vyplývá, že v kategorii první vzniklo v roce 2012 celkem 12% nemocí z povolání. Uvedla, že případné zrušení prohlídek by nebylo správným rozhodnutím. V tomto názoru jí následně podpořil JUDr. Novák a R. Křepinský. Bc. Bělohlávková připomněla blížící se termín zasedání RHSD, kde by se tato problematika mohla rovněž zmínit. R. Křepinský se dále zabýval otázkou zdroje pracovních úrazů. Dotázal se Mgr. Ing. Hahna a RNDr. Malého, Ph.D., zda z jejich pohledu vyhovuje stávající systém kódování zdrojů úrazů. Upřesnil, že jeho dotaz je směřován spíše na případné úpravy do budoucna, neboť v současné době je již připravena novela nařízení vlády č. 201/2010 Sb., o způsobu evidence úrazů, hlášení

a zasílání záznamu o úrazu. Mgr. Ing. Hahn uvedl, že není vhodné se v tomto případě unáhlit se stanoviskem. RNDr. Malý, Ph.D. si v následujícím období umí představit diskuzi o určitých změnách v systému kódování zdrojů pracovních úrazů.

Závěr k bodu 2:

Rada bere přednesené prezentace k pracovní úrazovosti v ČR a k nemocem z povolání v ČR v roce 2012 na vědomí.

3. Kontrola plnění úkolů „Národního akčního programu BOZP pro období 2013 – 2014“

Mgr. Chlopčík vyzval k vystoupení předsedy stálých výborů, kteří mají v gesci jednotlivá opatření z Národního akčního programu BOZP pro období 2013 – 2014 s termínem splnění k 30. 6. 2013.

Projednáni aktuální situace a vývoje v úrazovém pojištění zaměstnanců bude na programu 39. zasedání Rady v září tohoto roku.

K Prioritě II. – Zajištění financování systému BOZP

K Opatření č. 2 – „Připravit a projednat v Radě vlády návrh na zajištění financování opatření k realizaci priorit a cílů Národní politiky bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, schválené usnesením vlády č. 920 ze dne 23. července 2008.“

Bc. Bělohávková navrhla, s ohledem na vývoj situace v úrazovém pojištění, projednat tento úkol na zasedání Rady v září tohoto roku.

Rada s tímto návrhem vyslovila souhlas.

K Opatření č. 3 – „Navrhnout, aby mezi priority výzkumu financovaného grantovými agenturami (zejména TAČR a IGA MZ) byla zařazena problematika BOZP.“

Vzhledem k tomu, že tento úkol obsahuje priority výzkumu, bylo Bc. Bělohávkovou navrženo projednat v rámci tohoto opatření financování Výzkumného ústavu bezpečnosti práce, v.v.i..

Z pověření Rady VÚBP, v.v.i., v zastoupení jejího předsedy Mgr. Kosiny, informovala o posledním zasedání Rady ústavu, kde se podrobně řešila ekonomická situace VÚBP, v.v.i. Stručně seznámila členy Rady vlády s aktuální kritickou finanční situací ústavu a přijatými opatřeními Rady VÚBP, v.v.i., která by měla vést k jeho stabilizaci.

Jedním z přijatých usnesení bylo i doporučení Dozorčí radě VÚBP, v.v.i., přijmout konkrétní stanovisko k ekonomické situaci ústavu a informovat o něm zřizovatele. Dále Rada VÚBP, v.v.i., požádala zřizovatele (MPSV), aby do konce června 2013 přijal odpovídající opatření ke stabilizaci ekonomické situace. Za účelem dalších jednání se zřizovatelem byl zpracován aktuální materiál k hospodaření ústavu. Bc. Bělohávková informovala, že na tomto jednání by se měly projednat otázky vztahující se nejen k hospodaření a ekonomické situaci ústavu, ale také postavení a další působnost VÚBP, v.v.i.. Cílem je zajistit stabilitu ústavu a pro udržení kreditu ústavu dále nesnižovat počty zaměstnanců.

Mgr. Chlopčík informoval, že je připraven sejit se v krátké době s RNDr. Malým, Ph.D., a dalšími zástupci Rady VÚBP, v.v.i., a na tomto jednání probrat ekonomickou situaci ústavu a další zde nastolené okruhy problémů. Připomněl,

že rozhodně není v plánu ústav rušit. O výsledku jednání bude Rada informována na jejím příštím zasedání. RNDr. Malý, Ph.D., doplnil informaci, že v posledních třech letech docházelo k výraznému poklesu financování další činnosti ústavu, a bylo nutné přistoupit k tzv. dofinancování z rezervního fondu, který je nyní vyčerpán. Proto vítá, že bude k tomuto stavu svoláno jednání. JUDr. Vaňásek zmínil, že kromě financování další činnosti je zde i oblast financování výzkumu, jehož financování a správa přešla z resortu MPSV na Technologickou agenturu ČR.

Rada se k této problematice vrátí na svém 39. zasedání.

K Opatření č. 4 – „Při přípravě programového období 2014 – 2020 Evropského sociálního fondu uplatnit v rámci Operačního programu Zaměstnanost a Operačního programu Výzkum, vývoj a vzdělávání oblast bezpečnosti a ochrany zdraví při práci se zaměřením na programy prevence a rehabilitace poškození zdraví z práce.“

K tomuto úkolu vystoupil JUDr. Vaňásek s tím, že se jedná o Operační program Zaměstnanost, který má vazbu také na oblast bezpečnosti a ochrany zdraví při práci. Jde tedy o to, aby do nového programového období byly připraveny určité programy, které bychom potřebovali, a mohli tak na ně čerpat příslušné prostředky. Upozornil na nutnost provázání s oblastí zaměstnanosti a trhem práce. Mgr. Chlopčík doplnil informaci s tím, že určitý projekt byl již v rámci sekce MPSV diskutován.

K Prioritě III. – Prevence pracovních rizik

K Opatření č. 5 – „Zpracovat a předložit návrh právní úpravy k zajištění bezpečnosti provozu technických zařízení, která představují zvýšenou míru ohrožení života a zdraví.“

Rada na minulém 37. zasedání pověřila pracovní skupinu působící při Stálém výboru pro technickou bezpečnost, aby pokračovala v práci na návrhu koncepce věcného řešení vyhrazených technických zařízení, a to v první řadě především se zaměřením na řešení následujících otázek: definice vyhrazených technických zařízení, rozsah aplikace zákona, povaha a výkon odborného dozoru, způsob provádění potřebných odborných úkonů a povaha a povinnosti revizních techniků. Stálému výboru pro technickou bezpečnost bylo uloženo předložit na červnové 38. zasedání Rady zprávu o dalším vývoji věcného řešení vyhrazených technických zařízení. Z pověření předsedy výboru Mgr. Zezulky informoval o zasedání a jeho závěrech Mgr. Nestával. Uvedl, že Stálý výbor pro technickou bezpečnost se sešel 11. června 2013, kdy projednával výše uvedené otázky, a o problematice vyhrazených technických zařízení diskutovali všichni přítomní s různými návrhy řešení. Závěrem jednání je, že zástupci Hospodářské komory ČR a Svazu průmyslu a dopravy ČR ve Stálém výboru č. 1, poté, co výbor opětovně projednal stanoviska k pěti zásadním otázkám týkajícím se VTZ, zpracují návrh stanoviska tohoto výboru. K dalším jednáním budou přizváni zástupci zaměstnanců a dozorových orgánů s tím, že Rada vlády bude informována o závěrech jednání.

Rada souhlasí s tím, že Stálý výbor pro technickou bezpečnost předloží na 39. zasedání Rady další zprávu o vývoji věcného řešení vyhrazených technických zařízení.

K Prioritě IV. – Bezpečnost a ochrana zdraví dětí, žáků a studentů

K Opatření č. 8 – „Předložit návrh právní úpravy k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví dětí, žáků a studentů ve školách a školských zařízeních ve smyslu § 29 školského zákona, se zvláštním zaměřením na teoretickou výuku, praktickou výuku a praktickou přípravu na povolání.“

Na minulém zasedání Rady informoval k tomuto bodu zástupce MŠMT Mgr. Bc. Šimáček. Konstatoval, že MŠMT ve spolupráci s odbornou skupinou pracuje na předmětné vyhlášce již od roku 2009. Návrh vyhlášky prošel vnitřním připomínkovým řízením na MŠMT, kde k ní byly vneseny legislativním útvarem výhrady. Dále byl návrh předložen do porady vedení, která návrh vyhlášky neschválila s odůvodněním, že by příliš zasahovala do pravomocí ředitelů škol a mohla omezovat aktivity škol. Jako alternativu porada vedení navrhla připravit nový metodický pokyn. Mgr. Bc. Šimáček uvedl, že ředitelé škol jsou již zvyklí s metodickým pokynem pracovat a školy, které se jím řídit nemusí, ho využijí podpůrně. Následně vystoupilo několik členů Rady s podporou na vydání uvedené vyhlášky. Zejména připomněli zkušenosti z praxe, kdy je zřejmé, že ředitelé škol by uvítali závazný právní předpis oproti metodickému pokynu, který je nezávazný. Proto Rada vlády na svém 37. zasedání přijala závěr, kdy doporučuje trvání úkolu (opatření) č. 8. a dále vyzvala odpovědné zástupce MŠMT k aktivní účasti na 3. národní konferenci „Bezpečnost a ochrana zdraví ve školství v České republice - aktuální témata 2013“.

O této konferenci, která se uskutečnila 12. června 2013 v Jednacím sále Senátu Parlamentu ČR, informovala Bc. Bělohávková. Na programu byla současná právní úprava BOZ ve školství, dále úrazovost dětí, žáků a studentů včetně prevence ve školách a školských zařízeních a příkladů správné praxe. Jedním ze stěžejních témat byl právě stav přijetí nové právní úpravy k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví dětí, žáků a studentů. V této souvislosti připomněla, že všichni účastníci konference, a to včetně zástupců České školní inspekce, jednoznačně podpořili vydání uvedené vyhlášky.

Na konferenci bylo projednáváno také Opatření č. 9 – „Připravit návrh právní úpravy bezpečnosti a ochrany zdraví studentů vysokých škol, včetně evidence a dokumentace jejich úrazů, vzniklých v rámci studia.“ K problematice vystoupila ředitelka odboru vysokých škol z MŠMT Mgr. Gondková a informovala, že je připraven návrh novely zákona o vysokých školách, ve které ale není zapracována požadovaná oblast z Opatření č. 9.

Konference se také věnovala kriminalitě dětí a mládeže. Syndrom rizikového chování vnáší do škol riziko zajištění BOZ dětí, ale i BOZP pracovníků škol a školských zařízení. Tímto tématem se hodlá realizační tým konference nadále zabývat. Projednána byla i důležitá oblast ergonomie, což jak se ukázalo, je stále slabé místo ve školách.

Bc. Bělohávková shrnula závěry konference, které zejména podporují vydání vyhlášky k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví dětí, žáků a studentů a nutnost dořešit právní úpravu BOZ studentů vysokých škol včetně evidence úrazů. Dále zajistit důslednou kontrolu provádění posuzování zdravotní způsobilosti žáků a studentů při volbě povolání a v průběhu přípravy na povolání. Rovněž zajistit kontrolu dodržování ergonomických požadavků ve školách a školských zařízeních. Citovala také stále platné požadavky z minulých konferencí, které se nepodařilo dosud naplnit – tj. jmenovat na MŠMT odborně způsobilou osobu k zajišťování úkolů BOZ a ustavit mezíresortní pracovní skupinu k problematice BOZ dětí, žáků a studentů. Závěrem poděkovala všem, kteří se konference zúčastnili a zejména na ní aktivně vystoupili.

V této souvislosti Bc. Bělohlávková informovala členy Rady o průběhu a závěrech další konference k problematice agenturního zaměstnávání. Konference se uskutečnila na základě podnětů z praxe a po dohodě s předsedkyní podvýboru pro pracovní právo a zaměstnanost Výboru pro sociální politiku PS PČR, poslankyní Ing. Lesenskou, dne 22. května 2013 v Poslanecké sněmovně PČR. Za účasti vedoucích představitelů MPSV, MZ, SÚIP, asociací pracovních agentur a dalších, byla projednávána oblast legislativy, zdravotní způsobilosti k práci a pracovně-lékařské služby u agenturních zaměstnanců, a dále poznatky SÚIP z provedených kontrol u agentur práce. Závěrem bylo přijetí čtyř tezí, kterými je třeba se dále zabývat. Otázkou pro následné řešení zůstává hodnocení omezení poskytování agenturního zaměstnávání, dále požadavek na provádění aktivní kontroly, podpora dalšího jednání k přijaté legislativní úpravě v oblasti pracovně lékařských služeb a rovněž pracovat na úpravě legislativy ve vztahu k osobám se zdravotním postižením. Bc. Bělohlávková také sdělila, že podle vzájemné dohody se zástupci agentur práce se plánuje schůzka k uvedeným závěrům konference a k přípravě dalších akcí k této problematice. Informaci doplnil také Mgr. Chlopčík, který se konference zúčastnil a kladně zhodnotil úroveň konference včetně vysoké účasti. Současně připomněl, že na MPSV pracuje stálá pracovní skupina s tripartitním složením k problematice agenturního zaměstnávání.

K Prioritě V. - Rehabilitace po pracovním úrazu a nemoci z povolání

K Opatření č. 10 – „Připravit a projednat v Radě vlády návrh systémového řešení ucelené rehabilitace osob po pracovním úrazu a nemoci z povolání směřující ke zmírnění sociálních a ekonomických důsledků poškození zdraví z práce a ke zpětnému začlenění do pracovního procesu, včetně stanovení konkrétních opatření k realizaci.“

Bc. Bělohlávková informovala, že práce mezirezortní pracovní skupiny k systémovému řešení ucelené rehabilitace osob po pracovním úrazu a nemoci z povolání, řízená v předchozím období nám. Ing. Kafkou, byla v souvislosti s jeho odchodem z MPSV pozastavena. Podle aktuálních informací je nyní v rámci příslušné sekce MPSV řešen další postup v této oblasti.

Rada vlády pro BOZP rozhodla o posunutí termínu u Opatření č. 10, a to do konce září 2013.

4. Informace o Plenárním zasedání výboru generálních inspektorů práce (SLIC) a o plnění úkolů vyplývajících z předchozích zasedání

Generální inspektor Mgr. Ing. Hahn vystoupil s informací z 64. zasedání Výboru vrchních inspektorů práce (SLIC - Senior Labour Inspectors' Committee), které se konalo 21. – 22. 5. 2013 v Dublinu. V rámci tzv. tematického dne se konala konference na téma „Informační systémy a Inspekce práce“.

Závěr k bodu 4:

Rada vzala přednesené informace na vědomí.

5. Informace o činnosti stálých výborů a pracovních skupin Rady

Mgr. Chlopčík vyzval předsedkyně a předsedy stálých výborů Rady, aby informovali Radu o činnosti stálých výborů a pracovních skupin. Informace

o činnosti Stálého výboru č. 1 – pro technickou bezpečnost již zazněly v rámci bodu 3 programu jednání.

Předsedkyně Stálého výboru č. 3 – pro vzdělávání a výzkum, PhDr. Kleinová, CSc., informovala o pokračující spolupráci výboru s oddělením bezpečnosti práce MPSV, a to zejména na připravované novele zákona č. 309/2006 Sb., kterým se upravují další požadavky bezpečnosti a ochrany zdraví při práci v pracovněprávních vztazích a o zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při činnosti nebo poskytování služeb mimo pracovněprávní vztahy (zákon o zajištění dalších podmínek bezpečnosti a ochrany zdraví při práci), ve znění pozdějších předpisů. V této souvislosti připomněla činnost pracovní skupiny, která se danou problematikou zabývá. Dále uvedla, že se v rámci výboru snaží formulovat základy pro celoživotní vzdělávání v oblasti BOZP.

Předseda Stálého výboru č. 2 – pro legislativu, p. Křepinský, informoval o činnosti „Pracovní skupiny pro zpracování návrhu nového nařízení vlády, kterým se stanoví způsob organizace práce a pracovních postupů, které je zaměstnavatel povinen zajistit při práci v lese a na pracovištích obdobného charakteru“, ustavené v rámci stálého výboru. Na posledním zasedání výboru byl projednáván také Návrh novely nařízení vlády č. 201/2010 Sb., o způsobu evidence úrazů, hlášení a zasílání záznamu o úrazu. Vzhledem k tomu, že předkladatel zapracoval připomínky Stálého výboru pro legislativu z posledního jeho zasedání, a ve snaze urychlit vydání této novely nařízení vlády, byla výborem vyjádřena podpora navrhovaného znění, s důrazem na skutečnost, že bude nutné v budoucnu se zabývat metodikou ESAW. Uvedl, že stálý výbor se bude nadále zabývat také problematikou pracovně lékařských služeb.

Bc. Bělohlávková, předsedkyně Stálého výboru č. 4 – pro sociální a zdravotní problematiku, uvedla, že stálý výbor zasedal od posledního zasedání Rady podle schváleného plánu práce celkem třikrát. Uvedla, že hlavní činnost byla soustředěna především na přípravu a realizaci dvou významných konferencí, o nichž zazněly informace v rámci bodu 3. Konference se konaly z podnětu a za odborné i organizační spolupráce členů tohoto stálého výboru, který byl zastoupen v přípravných výborech obou konferencí. V této souvislosti ocenila spolupráci zejména se stálým výborem č. 3, jmenovitě zejména PhDr. Kleinovou, CSc.. Dále poděkovala RNDr. Malému, Ph.D., MUDr. Sixtové, členům stálého výboru č. 4 a všem ostatním, kteří se na těchto akcích podíleli. Mgr. Chlopčík potvrdil přínos těchto konferencí a ocenil jejich přípravu.

Závěr k bodu 5:

Rada vzala přednesené informace na vědomí.

6. Informace zástupců orgánů veřejné správy a dalších institucí v Radě o legislativní a jiné činnosti v oblasti BOZP (v rámci MPSV, MZ, MŠMT, MD, MPO, MŽP, MO, MV, MMR, MZe, ČBÚ a SÚJB).

Aktuální informace zástupců orgánů veřejné správy a dalších institucí v Radě o legislativní a jiné činnosti v oblasti BOZP zazněly již v průběhu projednávání předchozích bodů.

7. Různé

Generální inspektor, Mgr. Ing. Hahn, informoval, že Zpráva o činnosti SÚIP za rok 2012 je již zpracována a na program jednání Rady bude předložena v září. Seznámil také členy Rady se záměrem již nyní zprávu zveřejnit na webových stránkách SÚIP. Zástupce ČBÚ, Ing. Hykel, sdělil, že ČBÚ předložil Zprávu o stavu bezpečnosti v hornictví za rok 2012 do vlády.

Dále zazněla informace, že Poradní výbor pro BOZP Evropské komise ustanovil pracovní skupinu pro rizika spojená s dopravními prostředky, která má vytvořit interaktivní nástroj ke shrnutí všech předpisů EU na téma doprava.

39. zasedání Rady vlády pro bezpečnost a ochranu zdraví při práci se uskuteční podle plánu práce v pátek 27. září 2013.

Zapsal:

Ing. Petr Mráz

Ověřili:

doc. MUDr. Pavel Urban, CSc.

Zbyněk Moravec

Zápis schválil:

Mgr. Roman Chlopčík

1. místopředseda Rady vlády pro BOZP